

కథానిక

పుస్తకం చూపు వింగిలో వున్నా మనసు ముద్రలలో విగిసి పడుతుంది. రోజురోజుకు లిగి పోతున్న కష్టనిష్ఠాహార మీద వున్నాం అంటే ఎక్కడో నరాల అంతర్లో మిడిక్... మిడిక్ మంబులు అత్యాభిమానం అంద్రైం తె దానానలంలానిలు వెళ్లావ్యాసించిచిదపించి స్తుంది.

"విందయ్యా! ఎంత కాలమిట్లా కూసుం గావ్... పులకపు పలకపు... నా ఒక్కడి వల్లా ముపుతుంది... నువ్ కూడ నెయ్యేస్తే లిగిరి కడుపులు నిండుతాయి"

కొడుకు మాటలు విన్నావిన్నట్టే వున్నాడు రవయ్య. గంపలో తెచ్చిన అంకుడు కొయ్య బక్కల్ని మొగిడి ముందు పోసి "మాన నను బాగోలేదు గండా... ఎందుకాయన్ని ధిస్తావ్?" అంది మాంబిమి.

"పాదించా... పేదల్లకు పాదించు అందవే... కన్న తండ్రానా పెల్లెనా... వరకు పుట్టిన బిడ్డలైనా బతికినంత కాలం దో ఒకటి చేస్తేనే నోటికింత పోయేది. ఏ కక్కరు నెయ్యడించకున్నా అందరి కడు లూ ఎల్లే... ఎలిలి బతుకులు ఎంతకాలం... య్యా! నివ్వంబునాని కాదు... నీకు లియంది కాదు. నలుగురూ కలిసి నాలుగు కొమ్మలు సేసి అమ్మకొచ్చిన రోజుల్లోనే తుకులు అంతంత మ్లా తంగా సాగె... ఈ రోజు మేమిద్దరం ఎన్ని బొమ్మలు సేసేమా... వ్లమ్యేము... ఏం తినేము. దానికింకా బక్కడం రాదాయె. నేను సెక్కిన బొమ్మలకు అంకు లేయడం, పాలి నెయ్యడం, బజార్లో గాలబడి అమ్మడం దాని వనాయె. నేనేనే కొమ్మలు జనానికి వచ్చడంలా... ఏలా నేను కొత్త కొత్త బొమ్మలు సెక్కిలేను. నెయ్యి తిగి నోడిని నెయ్యడించి ఆరు వెళ్లాయె... వరెన్ని నెప్పినా నీ లోకం వీడే... పోయిపోయి యె. పున్నట్లన్నా బతకాలా!... నువ్ దంటే సరే... అందరం కట్టకట్టుకుని ముద్రలలో పడి పడ్డం!"

గురవయ్య మలక మంచం నుండి లేచి అంకుడు గుడ్డ బుజాన వేసుకుని వీధిలో పడ్డాడు. అండ్రి అలా నిద్రించగా లేచి పోవడం చూసి అయ్యను బాధపెట్టానా! అని ఒకంత కూతన పడ్డాడు రావుడు.

"మనసులో బాధ తెలిసి అన్నావ్... ఏం అడుకువో... సిఫుక్కుమన్న మనసులో లేసి కనాడు గండా!" మూతి విరుస్తూ... అంది రాలిచ్చిమి.

"రోకంలో ఎంత మంది సావడం లేదు. చ్చివోల్లందరినీ మరవక ఎంతకాలం సత్కారి నం... అంతా మామూలుగానే మనలు అంటున్నారు. ఒక్క అయ్య తప్ప" మనసు కోనే అనుకున్నాడు రావుడు.

విజానికి లోకంలో రోజూ ఎందరో తల్లిల్ని గార్వల్లి, మొగుళ్ళని, నాళ్ళు వీళ్ళ అని ఏమంది అందర్నీ పోగొట్టుకున్నా ఆ వెలితి తీరేది కాకున్నా... బతుకు చాలిస్తున్నారా... బండగా మొండిగా బతికేస్తున్నారు. కానీ గురవయ్యలా అంతకే తేక పోతున్నాడు.

వీధిన పడ్డ గురవయ్య జనాభాల్ని వీల్చి అంటూ భారంగా అడుగు లేస్తూ నమ్మడం ద్డుకు చేరుకున్నాడు. సమయం మధ్యా హ్నం కావడం మూలాన నమ్మడం ఘోష

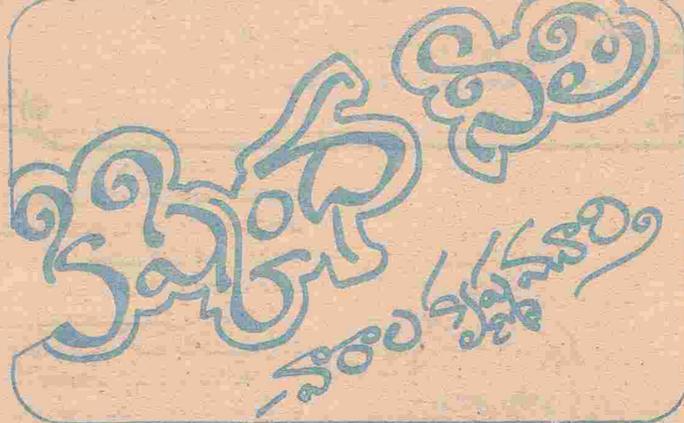
వ్వు జన ఘోష వినిపించడం లేదు. అకాళం ఏండా ముబ్బులు మునరడం వల్ల ఎండ క్షవత కనిపించడం లేదు. రోడ్డు మీద వచ్చే కియే సీటి బస్సులు కార్లు, స్కూల్ బర్ల హొతలు నమ్మడపు అలల అరుపుల్లో కలిసి కతున్నాయి. గురవయ్య రోడ్డు దిగి ఇసుకలో ముద్రం అంచుల వెంట నడుస్తున్నాడు.

నుకలో నడిన పద చిత్రాల్ని ఎగిసిపడుతున్న అలలు చెరి పేస్తున్నాయి. అలాగే మనసులో నడిన మరకల్ని చెరిగేస్తే బాపుండు. కానీ అలా జరగదు. ఈదురు గాలి నమ్మడం మీద నుండి దూసుకు వస్తుంది. ఆ తాకిడికి అంటూ ఇంటా ఒరుగుతూ ఒగురుస్తూ నడచి నడచి ముత్యాలు బొమ్మ అమ్మతూ కూచునే రోలు కూలబడ్డాడు గురవయ్య.

సాయంకాలం అక్కడే విశాఖ శగర వాసు అందరికీ ఆట విడుపు. పిల్లల తిరింతలు... అంటల విలాసాలు... వయసు ముగ్గిన వాళ్ళ తిసి గురుతులు అన్నింటికీ కల్పితరువది. వచ్చిన జనం కోసం మిగిలి బిడ్డలు... మిక్కిల్... అండ్రికి... గవ్వలు... శంఖాలు... బొమ్మలు అన్ని ఒడ్డున కేరననాయిల్ దీసాల వెలుగులో పనిపిస్తుంటాయి.

కూతురు ముత్యలు బొమ్మలమ్మేవోలు సాగర తీరానికి స్వాగతం పలకే మెట్ల దగ్గర కూర్చున్నావని పదే అలల్ని ముసురు కొమ్మలు మబ్బుల్ని లెక్క చేయకుండా సాగరం ఆకాళం

కొక్కడైనా ఆ బొమ్మ అడుగు తాడనే అశ... దేవలో ఇకా నీతి సానలా... కనపడ కుండా పోతున్న నీతిని మనమూ నిలపాల... అందుకే నీ సేత ఈ బొమ్మలు సేయి స్తున్నా... ఈ

అంచుల నరిపాడుల్లో చూపు నిలిపాడు. ఆ నుదుర ప్రాంతంలో ఎన్నెన్నో గుర్తులు చెరిగి పోని జీవిత చిత్రాలు కనిపిస్తున్నాయి.

"గురవయ్యా! నీ సేతిలో ఏమిందో గాని

బొమ్మలు సెక్కిడ మొస్తే అన్ని బొమ్మలూ వస్తాయి. ఎన్ని కొత్త బొమ్మలు సేసినా ఇవి నెయ్యడం మానకు. అమ్మడం మానకు. ఇది మన ఇలువరన బొమ్మ కావాలి!" కోతుల

నాయాల్ని ఏ బొమ్మ వేసినా జీవం పోసు కుంటుందిరా!" పని తనాన్ని గురించి సాటి కులపోళ్ళు మెచ్చుకోలు.

"నీ యవ్వి! ఏదేదో ఈ కోతి బొమ్మలు నెయ్యమంటావ్!" గురవయ్య తండ్రి మీద విసుగు.

"ఒరయ్యా కోతుల బొమ్మలనకరా... అవినీతుల బొమ్మలు... సెడు సూడకు... సెడు సెప్పకు... సెడు వినకు... ఈ నీతి తాత సెప్పిన నీతి. అదే దాని మాపింది బతకను. ఆ రోజుల్లో తాత సెప్పిన మాటకు బొమ్మలు సెక్కి నాలుగు రోడ్ల చంటలో పెడితే సీటికలో అన్నీ అయిపోయాయి. ఆ రోజుల్లో ఆ బొమ్మల కంతా ఎగబడే వారు. ఆ బొమ్మల మీదే మన సంసారం నిలబడింది. అందుకే రోజులు మారిగా... జనానికి కావల సిన బొమ్మలు వేరయినా ఇవి సేసి... ఎ అయ్య నీతి మీద మనను పడి అడిగినా బేర సాధారేక ఈ బొమ్మలమ్మాలని నా మతం. రోజు

బొమ్మలో ఒనమూలు దిద్దిన అయ్య చెప్పిన మద్దులు.

"మానా నే నస్తే మల్లి మునాడకు! వచ్చేది విన్నూ సూస్తోంది గాని పిల్లల్ని సూడదు" దినంగా అద్దిస్తున్న భార్య.

భార్య కిచ్చిన మాట కోసం... పిల్లల కోసం బొమ్మలు చెక్కే చెయ్యి, కుండలు కడగడమూ నేర్చుకుంది. రావుడిని ముత్యల్ని రెండు కళ్ళలా చూసుకుంటూ... పిల్లలకు చిన్న చిన్న పనులు నేర్పుతూ పది పోనేట్ల నెట్టుకొచ్చాడు. ఆ వాడలో ఎవర్యడిగినా "గురవయ్య కానా మంచోడు!" అంటారు. ఎందుకంటే... అతనెప్పుడూ ఒకరి గురించి చెబుచెప్పడు. చెబు పనులు చెయ్యడు. ఎవరైనా వాడి మీద వీడి మీద ఎవైనా చెప్పినా వస్తేనే వెళ్లి పోతాడు. ఈ గుణాలు తండ్రి చెప్పినవీతులు. తమ బతుకులు నిలిపిన నీతిలవలవేదానం. అవి తన్నూ తన పిల్లల్ని తప్పక పుడర్చిస్తాయనే

అశ. తను చేస్తున్న బొమ్మల్లో కనిపించే నీతి తనలోనూ కనిపించాలనే నీతి గురవయ్యనలా తీర్చింది.

సీనా చలంగాడు ఒకడే కత్తిలో పొడిసి చంపింది మాసి కళ్ళు మూసుకున్నా... రోజూ అతని కళ్ళల్లో మెరులు తూనే వుంది.

"ఒరెగురవా మాడకూడంది మా సేపు... నూల్లేదనుకో బతికి పోతావ్..." సీనా

చలం నాచురీస్తూ మాసిన చూపులు.

"సీనాచలం మా సెడ్డ ముందావాడు... నాడెవరో గుంటుని కిడ్నాపింగ్ సేసీలాడ్డింగ్ లో అమ్మే సేడంట!" శంఖాలు, గవ్వలూ అమ్మే అప్పల కొండ మాటలు వినకూడదమకున్నా చెప్పలు చిల్లులు పడేలా వినవడుతూనే వున్నాయి.

సీనాచలంగాడ రెండు సంగతులూ గుర వయ్య నోలు సినాడూ రాలేదు. అందుకే భతికి పోయాడంటాడు సీనా చలం.

ఒకరి జోలికి పోక తన బతుకేదో తమ బతుకుతున్న గురవయ్య జీవితంలో తుఫాను రేగింది.

"ఒరే అయ్యా! మూత్రేల్ని ఆసింపాచలం గాడట్టుకెల్లాడంట!" కంగారుగా ఒగురుస్తూ బొమ్మలమ్మకుంటున్న సూపర్ బజార్ సెంటర్ కు రావుడు వచ్చి చెప్పినప్పుడు, కింద భూమి కదిలి పోతున్నట్లునిపించింది.

"సీనాచలంగాడు ఈ పిల్లని ఎడకెత్తి కెల్లాడో!"

"ఆ యదన పడును గుంటల్ని అయిదారా బాదు బొంబాయిల్లో అమ్మేస్తాడంట!"

"లాడ్డింగ్ లో దాసిసుంటాడు!"

నలుగురూ నాలుగు రకాలుగా చెప్ప కున్నారు. గురవయ్య ఒకరి జోలికి పోవోడు. సీనాచలం దుర్ మార్గ ముందావాడని తెలిసి... వాడినందరూ తిడుతున్నా సొంత తమ్ముడల్లే మాట్లాడేవాడు.

"కూసి కోరు నా కొడుకు... అడితో నీకు మాటలేదే!" అని నిలదీసిన జనాన్ని చూసి నవ్వున గురవయ్య ఆ రోజు నిలువునా కృంగిపోయాడు.

సీనాచలం జాడగాని ముత్యాలు జాడ గాని మూడు రోజులకాక తెలియక వూరూ వాడా అంతా తిరిగి పోలిసు స్టేషను కెల్లారు. వారం రోజులు తిప్పకుని "సీవరకు నమ్మ డ్రంలో పడి నవ్వింది కుక్కగుంటం..." అంటూ తెల్లిన పోలిపోళ్ళు... వాళ్ళలో లాల్చూచి షడుతున్న సీనాచలం. గాడిని మాసినప్పుడు గురవయ్య గుండె చెదిరిపోయింది.

నెల రోజుల తరువాత...

"ఒడలోకి తీసుకెళ్లారంట. అడ ఎంత మంది... ఏం... సే సేరో... సీనాచలం డాబా గార్డెన్ లో ఒటేలు వడుపుతున్నా డంట... మాయదారి నాయాలు సంపాదిం పడం తెలుసుకున్నాడు" గున గునలాడిన వాడ జనం సామభూతి గురవయ్య చెవిన పడ్డ

రోజు ఇంట్లో అమ్మూడు పోని మూడుకోతుల బొమ్మలు (పాలామొచ్చి) నవ్వి నట్టునిపించి, ఆ బొమ్మ లన్నింటినీ నేలకేసి కొట్టి విరిచేశాడు. అంతే... ఆ రోజు మొదలు బొమ్మలు చెక్కడం మానేశాడు. దిగులుపడ్డ మొహంతో పగలు ఇంట్లోనూ, రాత్రి గుడి సె ముందూ నులక మంచం మీద గతాన్ని తలపోసుకుని గుండెను మండించేవాడు.

చినుకులు టన... టన... టన... మని శబ్దం చేస్తూ ఇసుకలో ఇంకి పోతున్నాయి. ఆకాళం వికృతంగా గర్జిస్తుంది. నమ్మడం బునలు కొడుతూంది. వర్షం దార, ఎదురుగా వున్న నమ్మ దాన్ని మరుగుపరుస్తుంది. వర్షంలో నానుతున్నా చలనం లేదు గురవయ్యలో. అలా తడుస్తునే నమ్మ దాన్ని చూస్తున్నాడు. గాలి హోదు... వాన హోదు... నమ్మడం హోరు అన్నీ కలిపినా గురవయ్య గుండెల హోరు ముందు బలాదూరలా వుంది.

తాత చెప్పిన నీతి... తన తండ్రి నమ్మిన నీతి... తను ఇచ్చేళ్ళు నమ్మిన నీతి... మూడు కోతుల నీతి. లోక మంతా చెడే... ఇంక ఈ కల్లెందుకుక్కి. ఈ చెప్పలెందుకుక్కి ఈ నోరెం దుకుక్కి

గుడ్డి చెవిటి మూగలగా మ్లా తమెబతకాలా ఈ లోకంలో...

చెడుని నిరసించోద్దా!

ఈ వ్లక నీతికి కాలదోషం పట్టింది! ఆ కోతుల నీతులు చాలేతే... ముత్యా ల్లాగే...

పుదురుగా మూడు గండు కోతులు. ఒకటి కళ్ళు మూసుకుని... ఒకటి చెవులు మూసుకుని... మరొకటి నోటు మూసుకుని కూర్చున్నాయి... నాటికంత దూరంలో ముత్యాలు నగ్గుంగా... జాట్లు విరబోసుకుని వీడుస్తూ చేతులలో మానాన్ని కప్పకుని కని పించింది.

గురవయ్య దృశ్యం చూసి "ముత్యేలూ!" అని అరిచాడు.

వ్రతిగా ఆకాళంలో ఒమెరుపు మెరిసింది. ఆ వెలుగులో

నాలుగు కోతులు వరసగా

నోరు మూసుకుని చెవులు మూసుకుని కళ్ళు మూసుకుని... చివరిది ఇలా చేస్తే మానం కూడా మిగలదన్నట్టు మానాన్ని చేతులలో కప్పకు కనిపించింది.

తన ముత్యాలు చాలిన సత్యం! ఈ రోజు జనానికి అవనరమైన నరికొత్త నీతి.

గురవయ్య లేచి ఇంటిదారి నట్లాడు.

"యాడికి పోలివి మానా!" అన్న కోడలి మాటకు జనాలు చెప్పకుండా గంపలోని అంకుడు కొయ్య ముక్కల్ని ముందేసుకుని బొమ్మలు చెక్కడం మొదలు పెట్టాడు.

ఆ క్షణంలో గురవయ్య కళ్ళల్లో ప్రజ్వరిల్లు తున్న జ్యోతిల్ని ఆ చేతుల్లో చెక్క బడుతున్న బొమ్మల్ని చూస్తుండే పోయారు

"అయ్య! నాలుగు కోతులు పెల్లెనే..."

"జాను... ఆ నీతికి కాలదోషం పట్టింది. అలా నోరు మూసుకుని అవిలాడిలా నాలు బతికితే ఈ లోకంలో పోగొట్టుకునేది మానం... అని చాటే కొత్త నీతి బొమ్మలు" ఆ కంతంలో గంభీరత... దృక్పథాల్లోని లోక్షణత గురవయ్యకు కొత్త రూపునిచ్చాయి.

ఇప్పుడతనునన సమాజాన్ని మలుస్తున్న శిల్పి!

కథా రచయితలకు ఆహ్వానం

తెలుగువారి జీవనాన్ని, సంస్కృతిని సంఘర్షణనీ ప్రతిబింబించే కథలకు 'ఆదివారం ఆంధ్రజ్యోతి' ఆహ్వానం పలుకుతోంది.

మానవ జీవనంలోని వివిధ కోణాలమీద వెలుగు ప్రసరించే, అసక్తి కరమైన కథలకు ప్రాధాన్యత వుంటుంది. కథలు నాలుగు లేక అయిదు అరతావులకు మించకూడదు. కనీసం 2,500 పదాలకు తగ్గక ఉండాలి! కథలు ఈ కింది విరునామాకే పంపించాలి.

ఎడిటర్,
'ఆదివారం ఆంధ్రజ్యోతి' ఆంధ్రజ్యోతి దినపత్రిక,
బంజారా హిల్స్, రోడ్ నెం.3,
హైదరాబాద్ - 500 034